

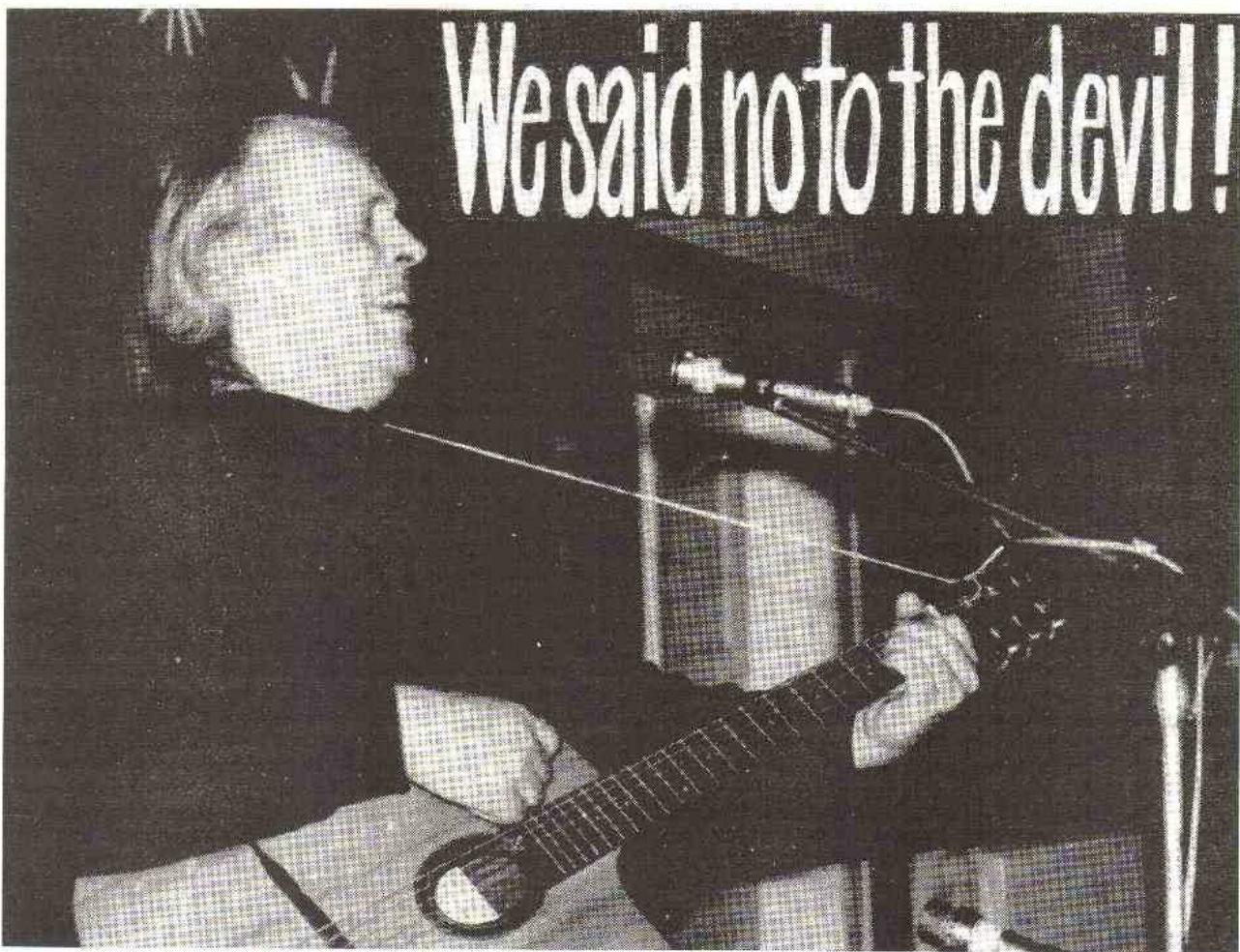
VOKNO VÍNU

3.1.1990

vokno

Bolzanova 7
110 00 PRAHA 1
tel: 22 47 53

1

Sál ONV Prahy 2 na náměstí Míru, 1. 1. 1990, 17,00 hod.

Před rudým pozadím s nápisem "Jednotně za spínání díkolů v přestavbě společnosti" začíná uvádět "šílený speaker" I. M. Jirous, řečený Magor, první letošní akci časopisu VOKNO (ve spolupráci s OF Prahy 2) nazvanou "Sváťa Karásek a jeho hosté". Napadlo mě, že kdybych před dvěma měsíci usnul a probudil se právě 1. ledna na tomto koncertu, z největší pravděpodobnosti bych se domnival, že stále ještě sním. U mikrofonu stál Magor, Čuňas byl ocejchován jako hlavní pořadatel, na stole ležely volně k dispozici Voknoviny tištěné ofsetem, Skalák (Miroslav Skalický) z Vídni natácel celý večer videokamerou a do této atmosféry přichází Jarda Hutka, aby před dvěma stovkami posluchačů zazpíval jako první. Předvedl svůj obvyklý standart, na který si obecenstvo začíná po letech opět zvykat. Zahrál dvě lidovky, jednu písničku věnovanou Magorovi a skončil "Náměstí".

Po Hutkovi si vezme mikrofon opět Jirous, aby uvedl druhého hosta večera - Iva Vodrážkovou. Předeslá, že hra má trénou, protože vlastně poprvé vystupuje na veřejnosti, anež s výjimkou jednoho budapešťského koncertu, ještě z doby temna. Čistý hlas dává zapomenout na upozornění o trémě, škoda jen rozladěné kytary. Ještě před začátkem se zice Iva svěřila, že vlastně skoro žádný z jejích textů už dnes není aktuální, ale písničky, které zazpívala, určitě řadu lidí z publiku oslovily - např. písnička Gándhí.

Potom se uvelebil na interpretské sesi hlavní protagonisti večera - evangelický kněz a písničkář v jedné osobě - SVÁŤA KARÁSEK. Jeho živelný projev roztleskal celý sál, náleza se stupňovala. Největší úspěch měl aktualizovaný hit "Say No To The Devil", ve kterém nahradil Sváťa přítomný čas časem minulým - "Rekli jste dáblovi NE!" Písničky měly žášavu i myšlenku a to se zamozřejmě odrazilo při divácké aplaudaci. Po parafrázi na hit Pálenoci "Mučomůrky bříle" nazvanou "Hadovky smrduté", ohlásil

Magor kratší přestávku a dav se hrnul prožít kuřácké intermezzo.

Po deseti minutách přivítal díváky vydavatel Paternoster z Vídňě Zbyněk Benyšek a já byl rád, že se v jeho písničkách králeně zrcadila stejná opravdovost, jaká na člověka dýchne při rozhovoru s ním. Zbyněk se zmínil také o tom, že lituje nepřítomnosti největšího českého básnického starší generace - Ivana Dívile. Posluchači ho ale spolu pozdravili potleskem a Jirous ujistěním, že největší český básnický mladší (?) generace je on - Magor. Po Benyškově příchodu k mikrofonu Jim Čert - legenda hospodského undergroundu a začal písni "Já šel jsem cestou tesklivou". Pokračoval, na Magorovo přání, novější produkci ovlněnou četbou Tolkienu, respektive jeho knihou "Král prstenů". A nakonec - jam session sestavený Miroslavem Skalickým, který původně hrál s kapelou "The Never And Vazelina Band". Čert hrál

na harmoniku, Sváfa a Skalák na kytary a Magor na prázdné flašky (smysl pro rytmus veškerý žádný). Nejdříve zahrál "Teslovou verbež" a potom Karáskovu písničku "Jaem v nebi nebo v pekle, kde to jsem". To už byla nálada k neudržení, protože i jinak klidný Čuňas se pohupoval do rytmu.

Komu na závěr poděkovat?

Především pružnému postupu ONV Prahy 2, jež nový předseda Jiří KRAFT rozhodl během dvou dnů o přidělení sálu, což bylo velice důležité, neboť většina vystupujících byla v Praze náhodně a mohlo být otázkou dne, že by formace muzikantů nebyla tak silná. Jsou totiž roztroušeni po celé Evropě:

Miroslav Skalický, Zbyněk Benyšek - Rakousko
Sváfa Karásek - Švýcarsko
Jarda Hutka - Holandsko

Štěpán Kot

SE SVÁŤOU KARÁSKEM POHOVOŘIL ZA VOKNO ČUŇAS

- Tak nám řekni, Sváto, jaký to bylo těch deset let?
- No, nestálo to za nic.
- Tys byl vždycky proti vystěhování.
- No, a jsem do dneška.
- Jaký máš poznatky teď, po těch letech?
- No, je to záhul nebejt doma.
- Tady byly asi tak dvě možnosti. Buďto se vystěhovat anebo sedět v kriminále. Co bys bral dneska?
- Vystěhovat se. A ty?
- Já bych šel zase tou cestou, kterou jsem prošel.
- Před měsícem to ještě nebylo, ale teď už je to jenom teorie.
- Sviták říká, že si vodseděl ty svý roky na univerzitě, kde učil. Myslím, že jsou opravdu odseděný ty roky v emigraci?
- Myslím, že ne. že je to nesrovnatelný. Takhle by se neměl vyjadřovat.
- My asi víme zhruba, co jsi dělal, že jsi byl ve Š. a tam jsi farářoval. Jak tě tam lidí vzali?
- Muslim je obdivovat. Vzali mě skvěle, úplně jako ve svobodě. Nemusel jsem se nikak hrbit nebo ze sebe dělat něco jiného. Bylo to v podstatě perfektní. To není zkušenost všech, některí krajaní, když mě takhle slyšejí, si řeknou, že kecám. Ale je to moje osobní zkušenost; muslim smeknout klobouk před jejich tolerancí. K tomu mám na ilustraci několik příloh.
- Sem s nimi.
- Například mi předávali faru a tam je domovní řád, co smíš a nesmíš a pak když jsem za pět a půl roku odcházel, tak jsem tam řád vzal do ruky, předtím jsem ho jenom podepsal a nečet. Stálo tam, že do deseti hodin musí být klid v domě - je to předtiskně formulář. Když dávali nějakýmu vlasatýmu, cizinci faru, tak to "do deseti hodin klid" bylo přeskrtnutý pravítkem a u toho bylo deset podpisů staršovstva těch sedláčků. Prostě jim to bylo samotněm blbý, tak si říkali, proč by mělo být po desátý hodině ticho, skrtili to a podepsali. Představ si, že by tady někdo Turkovi dával faru a že by říkali, že má být od deseti hodin ticho. A když jsme se stěhovali, tak sousedi říkali: "Sice jsme se moc nevyspalí, vy jste hodně hráli a zpívali, takže my jsme v noci spíš poslouchali. Ale teď nám to bude chybět."

Anebo, že vyloženě nikdy za těch pět a půl roku, i když k nám jezdili na návštěvu třeba Vlasta Třešňák, Čárlí... a zpívali jsme až do rána, sedlící někdy už šli dojít a z fary se ještě řvalo z voken. Já jsem se zlobil, říkal jsem, co blbnete, ale nikdy za těch pět a půl roku nebyla ani jedna stříšnost a neměli mě to za zly. A mohli by klidně říct: "Takhle si to nepředstavujem, pane farář." A byly tam velký jízdy! Až mi vstávaly hrůzou vlasasy na hlavě. Voni brali tu mou otevřenosť a byly zároveň ke mně a celé vesnice, od babiček až po děti, všichni mi říkali křestním jménem. To se tam u faráře nikdy nestalo a dopravdy jsem patřil k jejich obci.

- Ty jsi koupil pozemek v Itálii. Teď tam jezdí lidí na dovolenou, myslím, že to musel i brzdit, jaký to nabralo obrátky. Mělo to něco společného s tím, co jsme tady dělali s barákama?

- Já jsem to chtěl, ale v té emigraci je to všechno jiný, tím, že jsou ty Češi jiný, takže vono pak všechno dostává úplně jinou barvu, než v Čechách. A teď už tam taky jezdí policajti jako v Čechách a udavač je už vedle, jsou to úplně český podmlíny. A taky tam jezdí normálně lidí z Prahy, někde sezenou adresu, tam si postavěj stan, protože je to zadarmo a v kempu by platili 40 marek. Říkaj: "My to tady s těma vlasáčkama nějak vydržíme," to slyšíš ve stanu, jak se baví, "hlavně, že to je zadarmo a s těma bíbounama se nebudeš bavit," prostě úplně hrozny typy, který byly ve straně nebo ještě jsou. To jsou ty problémové otevřenosť, která je v emigraci mnohem složitější, než tady. Tady říká ty dobrý lidí aspoň trošku spolu držej ale tam vůbec ne a najednou zjíštuješ, že se dřeš a něco děláš a že je to úplně zcelený.

- Myslím, že ten tlak, co tady byl, nás nějak stmeloval? Je to vídět v emigraci?

- Já myslím, že to není jenom tím tlakem. V emigraci se bavíš s lidma, s kterejma bys tady nepromluvil v životě ani slovo. Já se třeba s bezvadnejma Švýcarama bavím do desíti hodin ale tou řečí je to tak namáhavý, že jim raděj řeknu "My jdeme spát" a letíme do český hospody, kde jsou úplný debilové, třeba zloději a já nevím co, a tam s nima klábosíme do dvacáti jen kvůli té řeči, protože je pružná a že můžeš udělat dvojsmysly, trojsmysly a to tě tak baví, přestože to jsou hrozný typy a vůbec by ses tam v Čechách s nima nebavil a nepotkal je. Bavíš se jenom vo autech, kterou značku a to tam s nima prostě sjíždíme. A od těch dobrých Švýcarů utíkáme, protože je namáhavý ještě v deset hodin pořád překládat a rozumět. Pak seš utahanej.

- Myslím německy nebo česky?

- Myslím česky a překládám to do němčiny. Mě tam říkali Svat křestním jménem, to jsou první písmena a pak vzniká takzvaná "svatdojč". Věříci říkali: Dneska je kázání ve "svatdojč", to je můj druh němčiny, kterýmu nejlíp rozuměj Češi, když přijedou na návštěvu. Ti si libujou, ale Švýcaři se musej namáhat ale říkaj, že je dobrý, že neusnou proto, že musej dávat pozor.

- Takže co teďka? Vrátíš se sem nebo nevrátíš? Ale naházej to na Staré.

- Já už bych tady byl dávno, ale je nás pět.

- Nakolik jste teda zakořenění?

- Já vůbec. Já tam prostě nechci žít, já jsem vodešel kvůli policejnímu tlaku a teď, když už není, tak by bylo pro mě přirozený se vrátit. Ale to bych zatím musel jedině říkajím terorem, a to není ve mně, takže hledám způsob, jakým by to šlo, jak to udělat, aby byl všichni spokojený. Děti se musej nějak rozhodnout. Teď jsou tady na kukandu, jak to tady vypadá, dotedka to znali jenom z vyprávění. Když řeknou že je to bezva nebo když budou mít nějakou šanci pro sebe, tak to rozhodnutí pak bude snazší i pro mě. A když by se třeba Kristýna zablokovala a řekne: "Já

- tam nepřijdu ani za nic," tak co můžu dělat?
- Musíš jí ukázat taky Česko z tý lepší stránky.
 - To se snažím. Teď právě jsi jí dal bonbón, tak snad je zase jeden bod.
 - Bod pro Karáskovi z Prahy.
 - Rodinu počítám ještě čtyry roky, pak už je takzvané vybudu z domu a budu volnej. Ale ještě tu káru musím chvíliku táhnout. Třeba se ukáže nějaká možnost, ale teď to ještě nemůžu rozhodnout.
 - Tak teď se vrátím k nám. Tu druhou kulturu jsme vždycky dělali v zakázaný oblasti, ale teď už nebude zakázaná. Myslím, že přežije?
 - Já mám takovou tezi, že underground není jenom v tom zakázaném, ale že z neobvykelného dělá obyvatelné. To znamená panelák v Mostě a dokud tam není underground, tak je tam nuda. Všechni říkají: "Lidé nikam nedou a nic se neděje," ale najednou se někdo naseče, z půdy přinese starý housle a někde v chodbě začne bibnout. Přídá se druhý, třetí a najednou z té betonové džungle, kterou připravil život bez srdce, se prodírá život pravý. A to je smysl druhé kultury. Takže já myslím, že máme ještě spoustu práce před sebou, i západ se stává čím dál tím víc neobvykelnou pro člověka, kterej se chce smát.
 - Tak ti děkuju za minirozhovor.
 - Tomu říkáš mlin?

VÁNOČNÍ ROCKSCÉNA

V pátek 22. prosince se konala v ZK železniciřů v Chomutově VÁNOČNÍ ROCKSCÉNA, akce kulturní sekce Občanského fóra Chomutov - Artfóra. Dramaturg Petr Vejce Ďurica zajistil silnou sestavu, troufám si napsat, že takový nářez během jednoho večera chomutovská kulturní smetánka doposud nezažila. Ať už se jednalo o dletové záležitosti skupin Radost (Teplice), Guten Tag (Ústí n/L) a Matky mrakoc (Kladno), punkové více či méně běsnění minilmalisticckých Haj hou (Chomutov), rutinného Šanova (Teplice), melodické Fabriky (Kladno) a přímočarého Zpupného potomka (Praha), tancovačkové šlapajících Smutných potápěčů (opět Teplice), a nejvíce staronové legendy Vopálkovy Umělé hmoty II (Praha) a nejnovejšího best of underground Aku-aku (ještě jednou Teplice). Připočteme-li k tomu dobrou pohodu, průvodní slovo, tanec, plvo a svobodný nádech i výdech, můžeme se těšit na rockscénu VELIKONOČNÍ...

Karel Rada

Dne 20. 1. 1990 se v Zábřehu na Moravě uskuteční koncert za předběžné účasti těchto kapel:

POSÁDKOVÁ HUDBA, URNOVÝ HÁJ, NEMANŽELOVSKÁ ŠLECHTA, U.D.N., PRO POCIT JISTOTY, ŽIDOVÁ STROUHA, HOUPACÍ KŘESLO, ELEKTRICKÁ SVINĚ

Koncert je věnován památce Jana Palacha a výročí jeho lednového týdne minulého roku v Praze.

Začátek ve 14.00 hod. v tamnější sokolovně (nebo katolickém kostele - místo bude upřesněno).

KRÁTKÉ ZPRÁVY

SPOLEČNOST JOSEFA ŠKVORECKÉHO

Pokud máte zájem o život nebo dílo Josefa Škvoreckého a chcete nějakým způsobem přispět k činnosti Společnosti Josefa Škvoreckého, napište nám své jméno, adresu, eventuálně povolání a oblast, ve které chcete naši snaze pomoci.

Okruby činnosti SJŠ:

1. Seznámení s dílem J. Škvoreckého
2. Společná snaha o zachování materiálů o životě a díle J. Škvoreckého (knihy, články, filmy, fotografie, osobní svědectví a vzpomínky)
3. Prosazování vydání beletristického i rozsáhlého publicistického díla J. Škvoreckého v Československu.

V Praze 1. 1. 1990 Václav Krištof
Lohniského 847
152 00 Praha 5 - Hlubočepy

TEANS - literatura z celého světa

Tento nově vzniklý časopis sdružuje překladatele "mladé, začínající i pokročilé", dosud bez větších možností publikovat. V tomto časopisu budou uveřejňovány překlady ze současné světové literatury a nabízíme proto spolupráci všem, kteří by chtěli při jeho vydávání spolupracovat.

Uzávěrka prvního čísla: 20. ledna 1990

Nabídky a objednávky posílejte:

Eva Mišková
Keramická 3
170 00 Praha 7
telefon: 37 15 52

MARSYAS

Od září minulého roku pracuje redakční rada Nezávislého literárního sdružení Marsyas, které sdružuje málo známé a nepoznané autory bez věkového omezení. Svou činností chce vytvořit široký prostor pro první ohmatávání literárního terénu v časopisu téhož jména. K dnešnímu dni má 200 registrovaných členů.

INFORMACE: Marcela Kleinerová
Jindřišská 5
Praha 1
telefon: 236 04 29 - večer

ODNÁMENÍ MÍROVÉHO KLUBU JOHNA LENNONA

Mírový klub Johna Lennona vyzývá všechny zájemce, kteří se hlásí k osobnosti Johna Lennona a uznávají jeho nezávisle rozvíjené úsilí nejen na poli hudby a míru, aby své přihlášky či informace o případných již stávajících sdruženích Johna Lennona, své další návrhy, námitky, připomínky, podněty a kritické výhrady k cílům a činnosti MKJL zasílali na adresu:

MÍROVÝ KLUB JOHNA LENNONA
Krakovská 9
120 00 Praha 2

nebo nás na této adresě osobně navštívili od 5. 1. 1990 a to vo výpadní dny od 14 do 18 hodin, v soboty a neděli od 12 do 18 hodin.

ROZVÁNKY

NA KONCERT

SILVESTROVSKÝ PROJEV NIKOLAJE STANKOVIČE V DOMĚ KOVOPRŮMYSLU NA SMÍCHOVĚ

**Život bez slavností –
dlouhá cesta bez hospod.
(Demokritos)**

Vážení naši-voni!

Patoz má v každé době své místo. *) My, zakladatelé Závislé iniciativy za neprodlené **) znovuotevření restaurací IV. cenové skupiny v centru Prahy I jinde, navazujíce na tradice věhlasné křížovnické školy čistého humoru bez vtipu ***) zvedáme své vyschlé krky a obracíme se na vás a následující žádosti. VRATTE NÁM ČTYŘKY!

Máme totiž za to, že červená kniha ohrožených druhů nezahrnuje v sobě endemit pražského opice z IV. cenové skupiny, jemuž hrozí akutně vymření, není-li již pozdě.

Nenamíráme ničeho proti tomu, aby tyto původně roztroušené hostince byly nahromaděny po způsobu ústrednej bratislavskéj pivárne, ale za zachování původní podoby a koloritu – a to v oblasti Prahy 1.

Tento objekt by v sobě mohl z osvětových důvodů zahrnovat i sň slávy nejproslulejších vrchních čšanic a čšeníků (pan Jeřábek, Standa, Lojza, pan Kafka, pan Víšek, poezie z Děmínky, a pod.). Doufáme, že okamžitě ****) přikročte k činu!

S pozdravem Malý rum je velký rum chudých!

ZNOR IV.

P.S.: POLICEJNÍ HODINY SI PONECHEJTE VE SVÝCH ÚRADOVNÁCH

*) Viz A. Dumas, Tři mušketýři

**) Viz V. Komárek, Sv. slovo 30. 11. 1989

***) Navázáním se k ničemu nezavazujeme.

****) Viz opětně V. Komárek, Sv. slovo 30. 11. 1989

PATERNOSTER
c/o Zbyněk Benýšek
Zinnergasse 27/1/31
1110 Wien
ÖSTERREICH

Malá revue pro umění a kritiku
PATERNOSTER

V pravidelných oddilech Poetiz, Próza, Divadlo, Výtvarné umění, Teorie, Meditace, Literatura, Hudba uvedl Paternoster mimo jiné tyto autory: Benda, Benýšek, Blatný, Bandý, Boudník, Brabenec, Bříkcius, Cerepková, Daníček, Deml, Divíš, Dubský, Halaček, Havel, Hejdá, Horáček, Huťka, Hvížďala, Hynek, Jiřous, Jirousová, Karásek, Klíma, Koch, Kománek, Kouba, Král, Kryštof Lampík, Lánsdorfský, Malek, Merta, Nedubá, Němc, Nobavica, Panek, Pačoška, Rezek, Šidon, Slavík, Soukup, Stankovič, Šimák, Tatarčík, Třešňák, Vokáč, Vondruška, Vydra, Zajíček, Zemanová a jiní.

Původní překlad, interview: Beefheart, Bonnesoy, Bukowski, Gaiget, Ginsberg, Gluckman, Heidegger, Jünger, Levinas, Miskowksi, Morrison, Ruyer, Singer, Verne, Weiszäcker, Wilson, Zappa a jiní.

Revue Paternoster by neměla chybět nikomu, kdo chce mít ucelený přehled o současném československém umění.

*
Adresa vídeňské redakce a administrace: PATERNOSTER,
Zinnergasse 27/1/31, 1110 Wien, Österreich.

Bankovní spojení:
ZENTRALSPARKASSE UND KOMMERZIALBANK
WIEN, Schottenring 1, Konto Nr. 601 441 405 –
PATERNOSTER
ÖSTERREICHISCHE POSTSPARKASSE WIEN, P. S. K.
Konto Nr. 7993.024 – PATERNOSTER.

Redakční radu: Zbyněk BENÝŠEK, Vratislav BRABENEC,
Eugen BŘÍKCIUS, Václav HAVEL, Martin HYBLER, Ivan
JIROUS, Jiří NĚMC, Vlasta TŘEŠŇÁK a Paul WILSON.

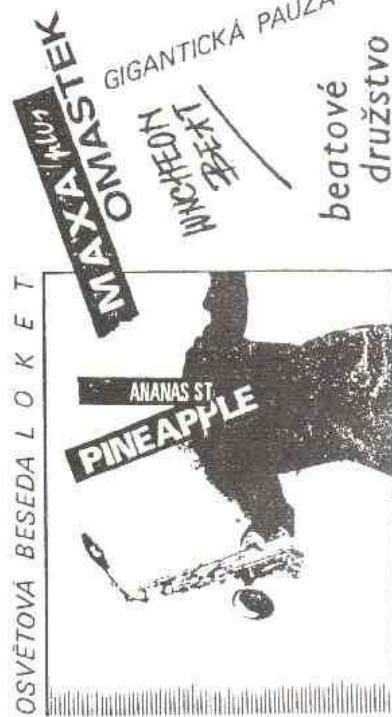
HRAJÍ:

a na závěr...
...překvapení

20.1.'90

20.00 –
04.00 HOU

OSVĚTOVÁ BESEDAL O K E T

**ANANAŠOVÁ
TAÑEČNÍ
ZÁBAVA**

30 KČS UBYTOVÁNÍ ZAJIŠTĚNO SPACÁKY S SEBOU
VSTUPNÉ

